

Ki spi, ribi ne ji županijski je zavičajni projekt Srednje škole Mate Blažina iz Labina.

Cilj projekta bio je međupredmetno na temu srdele povezati učenike različitih razrednih odjela i smjerova. Tako su u projekt uključeni ugostitelji, ekonomisti, elektrotehničari i gimnazijalci. Prva od planiranih aktivnosti pod naslovom Dokazivanje žive u srdelama bila je u okviru izborne nastave kemije pod vodstvom nastavnice kemije Olivere Tadić.

Tu su aktivnost odradili učenici 3.o i 3.f razreda. Sljedeća aktivnost bila je soljenje srdele u restoranu škole. Na radionici soljenja srdele na tradicionalan način bili su uključeni učenici opće gimnazije 4.f i 3.f i učenici 3.g razreda ugostitelja usmjerenja kuhar. Voditelji radionice su bili nastavnici Dorijano Mohorović i Nevio Gašparini. Učenici su imali zadatak naučiti tehniku i postupak usoljavanja ribe te opisati njegov proces soljenja.

Također navedeni nastavnici ugostiteljstva su i s učenicima pripremili gastro domjenak povodom Festivala zavičajnosti. Spremali su slane srdele, srdele na savor, marinirane srdele, pohane srdele na pariški i na bečki, srdele s pasoticama i pržene srdele.

Uloga ribe u zdravoj prehrani aktivnost je realizirana na satu kemije pod mentorstvom nastavnice Olivere Tadić. Gošće u školi bile nutricionistice Vedrana Fontana Mikulić i Nina Penezić iz Zavoda za javno zdravstvo. Informirale su učenike 3.o i 3.f razreda o nutritivnim vrijednostima ribe te o razlikama između plave i bijele ribe.

Sljedeća aktivnost na satu povijesti i kemije bila je posjet Arbacomercu, suvremenom pogonu za preradu ribe u Labinu. Tu su uz stručno vodstvo Beatrice Smoković Zahtila upoznali se sa načinom na koji se riba doprema, skladišti, kako se preraduje i koje se sve proizvodi danas

Arbacommerce plasira na tržište.

Na terenskom radu bili su i na labinskoj tržnici te u Rapcu i Plomin Luci, gdje su sakupljali informacije o ribarstvu, srdelama i današnjoj situaciji.

Posjetili su i plivaricu Poletušu, gdje su u razgovoru sa kapetanom broda Robertom Krnetićem dobili informacije o tome kako i gdje se srdela lovi, otprema i dolazi do potrošača. Na kraju i sami učenici elektro usmjerenja uz

profesora Milivoja Crvaka imati će priliku loviti srdele na plivarici koja se nalaze u Plomin Luci.

Na satu Osnove turizma pod mentorstvom nastavnice Orijane Tenčić ekonomisti drugog razreda osmislili su kalendar sa receptima za jela od srdela u 12 mjeseci pronašli su i zapisali 12 recepata za jela od srdela.

Na satu Digitalne kartografije učenici su istražili i izradili tematsku kartu sa područjem koncentracije srdela na istočnoj obali Jadranskog mora. Pregledavali su satelitske snimke, locirali su i imenovali područja koncentracije srdela te uređivali slike pod mentorstvom profesorice geografije Karmen Diminić Milevoj.

U sklopu predmeta biologije, pod mentorstvom profesorice biologije Sandre Juran, održena je i sekcija srdele. Učenici 2. razreda gimnazije su imali zadatak označiti na seciranoj ribi i na slici ribe određene organe, objasniti građu i ulogu

označenih organa, povezati vanjski izgled odabrane vrste ribe s njezinim staništem i načinom života. Na satu poznавanja robe i prehrane kuhari 2. g razreda procjenjivali su svježinu ribe te njenu nutritivnu i energetsku vrijednost. Voditeljica ove aktivnosti bila je nastavnica Gordana Benković Gušić.

Na kraju istraživanje o srdelama povezati će povjesna grupa koja ima zadatku istražiti i saznati o povijesti ribarenja u našem kraju. Odlaskom u Državni arhiv u Pazinu i radom na terenu učenici su pod mentorstvom profesorice povijesti Dijane Muškardin pronašli podatke o razvoju ribarstva na području Labinštine, koje su bile prve poznate ribarice i ribarske obitelji te na koji način se kroz povijest ribarilo.

U sklopu projekta učenica 3.f razreda Vanesa Aničić je osmisnila i kreirala logo projekta koji smo tiskali na majice i poklon platnene vrećice. Također na satu zavičajne nastave napravljena je i višejezična brošura o samom projektu, a profesorice talijanskog Martina Lukež i engleskog jezika Karla Golja Milevoj prevele su sa svojim učenicima brošuru na talijanski i engleski jezik. Sve aktivnosti obuhvaćene su u video uratku koji su osmislile Viktorija Mikuljan i Anamarija Šumberac učenice 3.f razreda uz pomoć profesorice povijesti D. Muškardin.

Tekst: Dijana Muškardin